

A. B.

KUNGSHOLMS BARNAKRUBBA.

ÅRSBERÄTTELSE FÖR 1854,

till

Styrelsen afgifven af dess Sekreterare

Professorn i anatomi
den 1 Januari 1855. *Gustaf W.*
v. Nöben

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS S. RUMSTEDT,

1855.

Den å Kungsholmen inrättade barnakrubban var under förlidet år öppen elfva månader, och styrelsen har ansett lämpligt att med det gångna kalenderårets slut afgifva en berättelse om hennes verksamhet under nämnde tid, hvilken berättelse, omtalande krubbans uppkomst och yttre historia samt det mål som med krubbinrättningar i allmänhet afses, skulle framställa det gagn hon möjligen gjort och tjena till utgångspunkt för omdömet rörande hennes framtid.

Till åtlydnad af styrelsens beslut får dess sekreterare härmed hafva äran anföra följande.

Den 12 Mars 1854 sammanträdde på det i Kronprinsessan Lovisas vårdsanstalt för sjuka barn af dess direktion kostnadsfritt upplåtna rum ett större antal af Kungsholms församlings Damer, hvilka af Fru Sophie von Döbeln i följande ordalag helsades:

»Då jag i styrelsens för barnakrubban namn kallat eder, mina Fruar, att här i dag sammanträda, har det skett i ändamål att vinna allas edert varma intresse för krubban och er samverkan för hennes fortgång. J hafven alla kanske *flera* gånger, säkerligen åtminstone *någon* gång, varit här inne under hvardagarna, och sett

krubbans små invånare; jag ville nu bedja eder göra dessa besök regelbundet.

»Innan jag dock nämner allt hvarom jag vill bedja eder, anser jag mig böra i korthet redogöra för krubbans uppkomst och verksamhet under den månad hon nu varit öppen för mottagningar.

»På uppmaning af professor Huss, och sedan han på direktionens vägnar i barnsjukhuset kostnadsfritt upplåtit det rum hvori vi nu äro församlade, har jag i samråd med tvenne ledamöter af Kungsholms fattigvårdsstyrelse iordningställt krubban såsom hon nu befinnes. Nödhjelpskomitén har för en gång lemnat 500 rdr bko till hennes underhåll. En sköterska är anställd med aflöning, och i mån af behof får hon större barn från fattighuset till sitt biträde. Under de af månaden förflutna 18 dagarne hafva varit intagne 51 barn, hvaribland några nästan hvarje dag. Krubban är således inredd, försedd med nödig utrustning, dess tillvaro åtminstone för detta år betryggad, och saken i gång.

»Men dermed är icke allt slut, endast början gjord.

»Ändamålet med krubban är att intaga barn, tillhöriga behöfvande personer af arbetsklassen i församlingen, under dagarne samt vårda och föda dem, på det att deras mödrar, som eljest för barnens vård skulle hafva sin tid upptagen hemma, måtte ega tillfälle till arbetsförtjenst utom hus, till de sinas underhåll.

»För denna intagning äro bestämda följande regler:

»1. Krubban mottager späda barn, till och med nyss fyllda fyra år, till vård och underhåll alla söckne-

dagar; om sommaren från kl. half 6 f. m. till kl. 9 e. m., om vintern från kl. half 8 f. m. till kl. 7 e. m.

»2. Behof af barns intagning skall vara styrkt af ordningsmannen i det distrikt der den sökande bor. På grund häraf meddelar ordföranden i krubbans styrelse tillstånds bok, hvori bestämmes den tid för hvilken tillståndet gäller, och skall denna bok vid inlemning och uttagning åtfölja barnet.

»3. Endast friska och rena barn emottagas.

»4. Moder, som inlemnar dibarn bör, så vidt möjligt, minst en gång under dagens lopp sig å krubban inställa.

»5. Om moder, utan giltigt skäl, försummar att inom ofvannämnda tider inlemnadt barn ur krubban uttaga, så är hon derigenom förlustig tillåtelsen att barn vidare inlemna.

»6. Då tillstånd till inlemning endast för viss tid meddelas, så bör moder, om hon förlängning derå önskar, sig till dennas erhållande före den bestämda tidens utgång anmäla.

»Vi hafva gjort dessa regler så enkla som möjligt och icke deri nedlagt några andra band än ordningens. Att med full säkerhet kunna kontrollera att krubban icke anlitas af lättja, samt att verkligen de mödrar som inlemnadt sina barn sysselsätta sig med arbete, är naturligtvis omöjligt; man får alltid i viss mån lita på mödrarnas heder och ärlighet. För att emellertid någorlunda kunna kontrollera detta förhållande, hafva vi trott

församlingen böra indelas i vissa områden, och hoppas att någon eller några af församlingens fruar vilja åtaga sig att i hvarje område stundom oförmodadt besöka deras boningar, som å krubban inlemna barn, och se hvad de taga sig till, samt äfven någon gång trott oss böra infordra intyg af dem hos hvilka dessa mödrar uppgifvit sig arbeta. — Dessa besök utgöra en del af hvad jag önskade anmoda eder om.

»En annan sak är krubbans dagliga tillsyn. Så snart hon började blifva något i ordning, vidtalade jag fruarna Martin, Retzius, Santesson, Schult och Åkerman att vara mig behjelpiga vid styrandet af krubbans angelägenheter. Vi hafva nu under en månads tid turat om att se till inrättningen, råda sköterskan och gifva vigt åt hennes underrättelser till mödrarna, se till att hon skött barnen ordentligt, att dessa varit lämpliga för intagning, o. s. v. Vi hafva kunnat hinna och hålla ut med detta så länge barnen varit så få; men för den framdeles tillsynen behöfva vi förstärkning. Vi hafva trott att våra medsystrar i denna församling skola med glädje omfatta detta tillfälle att gagna och blifva oss behjelpiga, genom att i tur åtaga sig tillsynen öfver krubban.

»Denna tillsyn skulle kunna ske på det sätt, att hvarje fru åtog sig att en viss dag, 2—3 gånger, allt efter tid och lägenhet, besöka krubban, se till att allt der hålles i ordning, höra och bedöma sköterskans anmärkningar öfver barnen och deras hemvård, tillhålla mödrarne deras pligter i detta hänseende, råda, trösta och uppmuntra dem, anteckna i journalerna, o. s. v. Några regler för detta hafva vi ej uppgjort, ty de gifva sig sjelfva eller få grunda sig på längre erfarenhet än

den vi hittills ega. Ju större antal som åtager sig detta bestyr, desto mindre blifver besväret. Om t. ex. antalet blir 30, så kommer turen blott en gång i månaden på hvarje fru; anteckna sig ännu flera, så falla jourdagarne ännu glesare. Jag hoppas att vi måtte blifva många, ty talrika samverkande krafter dela bördans tyngd och försäkra framgång åt vårt företag.

»Då styrelsen och mitt ordförandeskap i densamma blott varit provisoriska intill dess krubban kommit i ordning och i gång, men då en sådan styrelse allt framgent blifver nödvändig för afgörande af diverse dagliga frågor och kommunikationer med fattigvården, så får jag uppmana de närvarande att utvälja en sådan.»

Den sjelfkonstituerade styrelsen invaldes af de tillstädesvarande damerna till permanent styrelse, och att turvis dagligen besöka samt hafva uppsigt öfver krubban, åtogo sig följande damer, utom de styrelsen tillhörande, nemligen: fru Althainz, Berndes, Brandelius, von Cedervald, Cooper, Fock, Fogelström, Folcker, Fredin, Grandinsson, Gripenberg, Holmström, Klein, Küsel, Modée, Pettersson, Rabe, Remmer, Sandblad, Stille, Theorell och Westerberg, eller tillsammans 29 damer. Då några bland dessa damer endast kunnat för viss tid af året åtaga sig bestyret med krubban, några flyttat från församlingen och en tyvärr af den under året härjande koleran borttryckts, så hafva omkring 11 jourdagar kommit på hvar och en af nämnda damer.

Styrelsen har att fagna sig åt det mest nitiska understöd från församlingens fattigvårds-styrelse, och utan öfverläggning med denna tror styrelsen sig kunna med

visshet säga att krubbans verksamhet blifvit både ofullständigare och mindre riktig än den nu varit.

Den har varit ofullständig, det hör otvunget erkännas; men krubbans mål är ock ganska vidsträckt.

Med namnet hemtadt från Frälsarens bädd i Bethlehem, inrättade hr Marbeau i Paris år 1846 den första krubban. Idén derom har sedan dess, och alltsom saken på hemstället visat sig god, spridd sig till de flesta civiliserade länder, och äfven Sverge har nu genom professor Huss fått idén öfverförd till sig.

Krubbans ändamål är att rädda arbetare för samhällets behof, och inverka till sedlighet och ordning. Hon vill försöka om det icke är lättare att förekomma en del elände i dess brodd än utrota det sedan det hunnit utvexa. Hon förutsätter såsom en afgjord sanning, att ju längre ett fysiskt och moraliskt ondt utbildat sig, desto svårare är dess botande, samt omvänt: att ju tidigare helsovård och sedlighet få inverka på den blifvande samhällsmedlemmen, desto säkrare kan man i allmänhet vara om dennes fysiskt och moraliskt goda framtid.

Det är således i första hand den uppvoxande generationen, den mest hjälplösa delen af samhället hon vill bispringa. Men hon vill äfven inverka på barnens föräldrar. Hon vill verka på de förstnämde direkt, på de sednare indirekt; på begge, om möjligt, lika praktiskt och varaktigt välgörande.

De medel krubban valt för detta ändamål, skälen för detta val och sättet hvarpå hon använder dessa medel, äro i korthet följande.

Krubbans intager barnen på det att mödrarna skola få tillfälle att under tiden arbeta. Den fattiges enda kapital är arbetsförtjensten. Hvarje försummad dag är ej blott en ränteförlust, utan vållar en kapitalbrist, ofta oersättlig, emedan hans kapital är så ringa. Hvarje långvarigare hinder från arbete stör ofta hela hushållningen. Det åstadkommer först en direkt brist för ögonblicket; vidare den ännu viktigare som i andra hand uppstår genom följderna af otillräckligt dagligt bröd: hunger, svaghet, sjukdom för den arbetande sjelf, med deraf beroende förminskad arbetskraft, mindre arbetsförtjenst, mindre kapital till husets underhåll. Deraf härledas för barnen brist, sjukdom och död, eller åtminstone försvagande för lifvet. Ett sådant långvarigt hinder från arbete är digifningstiden för fattiga mödrar och de långa 3—4 år, då ännu det späda barnet icke blott icke kan hjälpa sig sjelf under modrens frånvaro, utan ock är utsatt för många faror i den ensamhet åt hvars ödslighet det öfverlemnas. Krubban vill derföre verka godt både för moder och barn, då hon borttager arbetshindret för den förra och vårdar det sednare.

En afgift för barnets vistande på krubban bör fastställas, så hög att den kan något bidraga till anstaltens underhåll, så låg att den icke på långt när uppgår till kostnaden för vården hemma. Utan krubban skulle nemligen modren, om hon ej ville alldeles försumma sitt arbete, vara nödsakad lega en person för barnets vård. Dessa legoqvinnors vårdslöshet är allmän och de äro äfven ganska dyra. Krubban måste underbjuda dem i kostnad, men öfverbjuda dem i omsorgsfullhet. Dessa dubbla förmåner af barnets intagning på krubban bör icke modren få för intet. Hon bör lära sig förstå att krubban

ej är till för att smeka lättjan, utan för att underlätta arbetet. Hon bör hafva den moraliska lärdomen att, om människokärleken skänkt henne vissa rättigheter, dessa äfven åtföljas af skyldigheter. Det gifves äfven en »honnets ambition» som kan och bör vändas till det bästa, och som dertill vändes derigenom att en afgift finnes; ty intagningen på krubban blir genom denna afgift icke en vanligt tanklöst gifven och tacklöst mottagen allmosa, utan en fördel, köpt med egen möda, om ock till ovanligt billigt pris.

Då modren betalar för sitt barn, bör hon ock få ett lifligare intresse för dess vård och tillståndet på krubban, ty hon vill se hvarför hon ger ut sina penningar. Krubbstyrelserne nödsakas af detta skäl, liksom naturligtvis för krubbans ändamål i allmänhet, noga vaka öfver att lokalen hålles frisk, att största snygghet råder derinom, att beklädnaden är god, maten ändamålsenlig samt skötseln klok och ordentlig. Det är derföre som fruntimmer, vana vid barnkammarens förnuftiga handhafvande, företrädesvis äro skickade att i samråd med läkaren öfvervaka krubbans verksamhet. En betalad sköterska, hon må vara aldrig så god, kan ej obevakad anförtros denna vård; hon måste hvarje stund kunna vänta, om icke frukta, ett granskande öga.

Den renlighet och ordning, hvilka i krubban böra råda, hafva ett godt inslytande på både barn och moder.

Renligheten måste vara skrupulös och sträcka sig ej blott till rummet, bohaget och kläderna, utan ock till barnen sjelfva. Hon är nyttig för dem direkt, såsom varande, jemte den friska luften, ett viktigt vilkor för

helsa och utveckling. Hon gagnar dem äfven indirekt, ty hon blir en vana, ett behof för dem. Modren, som dagligen vid afförandet till krubban ansar sitt barn, som derifrån uttager det rent, får ock sjelf så oförmärkt, men säkert, ett behof att hålla sig och det rena.

I krubban måste råda ordning i allt, dock utan stryk och stränghet. Det nykomna rädda, det sjelfsväldiga och bortskämda barnet tämjes genom exemplet af den gamla stammen samt genom vänliga rättelser; det vänjes att dagligen behandlas ömt, att få sina behofver ordentligt tillfredsställda, att få tillbringa sin tid under en opartiskt öfvervakad lek med jemnåriga, om det är så gammalt; det blir gladt utan støj, det blir stilla utan qväsnig. Denna ordning verkar tillbaka på mödrarna genom exemplet och den snart märkbara effekten på barnen. Denna jemnhet lärer äfven mödrarna det enda rätta sättet att handtera barnen, och måste minska, om ej afskaffa, den vanliga hårdheten och de gräsliga svordomarna mot dem.

Modrens dagliga erfarenhet om det sätt, hvarpå hennes barn behandlas i krubban, måste göra henne trygg för barnets tillstånd och hennes arbete lättare. Den ringa ersättning hon lemnar till krubban gör hennes arbete vida mera produktift än det annars skulle blifvit. Hon hemtar sitt barn på aftonen rent och mättadt, med glädje motseende att få komma hem till sig och jollra om dagens äfventyr; eller, om det ännu är så spädt, för att efter en dags omsorgsfull vård få slutligen kröna verket med den största af sina njutningar, den genom saknaden dubbelt kära, den för barn och moder lika ljufva, att stilla inslumra vid modersbarmen. Hon mö-

tes icke då vid hemkomsten, som ofta annars, af ett smutsigt och uthungradt barn, hvilket utan vård tillbragt sin dag med att, lidande af ensamhet, hunger och törst, hjälplöst skrika, vagga sig sjelf och gråta sig till sömn gång efter annan. Hemmet blir då för henne ej blott tak öfver hufvudet, med nytt arbete; det medför ej nya bekymmer; det lofvar och gifver slut på dagens mödor, och en viss, om än fattigdomens trefnad. Barnet som förut ofta var henne till ängslan, en ytterligare sten på arbetarlifvets börda, blir nu en orsak till mera oblandad glädje, och om hon eger ett godt hjerta, så blifver moderskärleken nu i tillfälle att sprida sina ömsesidiga fröjder långt rikare än annars.

Huru krubban kan och bör inverka fördelaktigt på familjelifvet, ligger således klart i dagen.

De fördelar barnets helsa drager af krubban äro för tydliga att behöfva mera än antydvas. Den som något sett de fattigas boningar, ej blott det yttre, utan äfven det inre; som känt den luktande, fuktiga atmosfären der inne, vållad af sammanpackningen, uttömnin-garna och bristande lufttillgång; som lärt känna matordningen i all dess förvändhet; som hört den brutalitet der råder, o. s. v., kan icke undra öfver att så stort antal barn dö der, att så många uppammas till svaghet och brott, utan måste snarare förvånas öfver att så många gå lefvande ut derifrån, att någon af dem blir god. Krubban är i allt dessa boningars motsats, och hvarje stund hon lyckas draga till sig eländets barn gifver hon en probabilitet för deras räddning. Denna probabilitet blir allt större ju flera hon kan taga, ju mera hon kan bidra till ökandet af föräldrarnas arbetstid och deraf

härflytande välstånd, ju mäktigare hon kan verka i alla riktningar genom sina lärdomar och exempel.

Hon gifver, utom de redan nämnda, ett exempel, hvilket alltid måste ega ett godt inflytande, det nemligen af de krubban ledande damernas oegennyttiga verksamhet för andras väl. Dessa besök i krubban, om de äro något annat än en hastig visit, måste sätta de fattiga mödrarna i en beröring med de välmående och föranleda en öfverläggning om begges käraste egendom, så nära och sådan, att misstro, motvilja och hat mellan dessa klasser förebyggas eller utplånas. Modren till krubbarnet skall vid dessa möten inhämta mången god lärdom, få mångt godt råd och känna mången hittills ohörd stämma tala i sitt inre, på samma gång som modren till det väl omhuldade, det med allt försedda barnet skall genom jemförelsen lära sig större tacksamhet, förnöjsamhet och ödmjukhet, finna nya källor till sann välgörenhet utan skryt, då hon med ett råd, med en för henne ringa materiel uppoffring kan väsentligt lindra ett tryckande behof.

Det är, så att säga krubbans teori, målet för hennes sträfvande. Det är ideelt, följaktligen oupphinneligt. Men denna idé måste kunna i viss mån förverkligas, om hon är sann. Har hon kunnat närmas *något*, så eger man hopp att hon skall kunna närmas *allt mera*, i samma mån som krubbans mål blir fullständigare känt och gilladt, hennes verkningssätt praktiskt studeradt och hennes arbetsordning systematisk.

Kungsholms krubba, som till en viss grad förenar idén af krubba och asyl, är nästan det första försöket

i hufvudstaden. Man får derföre, redan af detta skäl, icke hafva allt för stora fordringar på henne. Dessutom: alla inrättningar af denna beskaffenhet, vid hvilka finnes en noggrann hygienisk och moralisk tillsyn, hvilka uttala principen: något för något, hvilka underkasta sina pensionärer en viss kontroll, huru mycket än allt är stäldt på ömsesidigt förtroende, hvilka småningom hvälfva upp och ned på häfdvunna fördomar rörande barnaskötseln m. m., m. m.; alla sådana inrättningar måste mötas med misstroende och en tids passift motstånd, d. v. s. icke lemnas tillfälle att *inom kort tid* få utveckla alla sina fördelar. Det är derföre ej i denna berättelse möjligt att framlägga några resultater, jemförliga med de äldre Pariserkrubbarnas, endast visa hopp om en god framtid.

Krubbans regler hafva, af lätt begripliga skäl, icke heller under året kunnat utföras med all erforderlig konsekvens, sådana som de ofvan äro framställda. Hennes största arbete, under de elfva månadernas tillvaro, har gått ut på att blifva *väl känd*; det blir hennes kommande och fortfarande sträfvan att *genomföra sina principer*.

Om vi nu, efter denna måttstock, granska Kungsholms barnakrubbas verksamhet under sistlidne år, så få vi följande allmänna resultater.

Krubban har funnit sig väl af att ställa sig i samband med fattigvårdsstyrelsen; hon har derigenom fått första kännedomen om sina pensionärer, fått råd för sin hushållning, stöd för sina anordningar och tillsägelser. Hon har å sin sida, genom sina af fattigvården oberoende tillgångar, understödt dennas hjälpsamhet.

Det yttre af hennes verksamhet kan sammanställas till följande summariska uppgifter:

Krubban mottog det första barnet den 8 Februari sistl. år och har sedan dess till 1854 års slut varit öppen 269 dagar,

32 mödrar hafva anmält 37 barn till intagning, och deraf omkring 30 ordentligt begagnat gifvit tillstånd.

Under Februari månad gingo underhållsdagarne på krubban till 51, under Mars till 145, April 124, Maj 180, Juni 222, Juli 232, Augusti 194, September 197, Oktober 206, November 146 och December till 141, summa 1838.

De intagna barnens ålder har vexlat mellan några veckor och 5 år.

Barnen hafva vistats i krubban 20,668 timmar.

För att kunna rätt förstås måste denna statistik åtföljas af anmärkningar.

Tillståndsböcker äro uttagna för 37 barn. Enligt af pastorsembetet benäget meddelad uppgift, finnas i Kungsholms församling omkring 180 barn, tillhörande den ålder och de klasser för hvilka krubban är afsedd. Antalet af till intagning anmälda barn synes således ringa. Men många orsaker vålla detta ringa antal.

Åtminstone hälften af de 180 till intagning kvalificerade barnen tillhöra sådana hushåll, der modren icke har utomhusarbete, der fadren försörjer familjen, der modren har att sköta flera barn än dem som äro lämpliga

för krubban, der således inlemning af barn ej kan komma i fråga.

Bland mödrarna till dessa barn finnas flera, som väl sjelfva försörja sig med arbete, men hafva detta arbete hemma, hvilkas barn således icke tillhöra krubban.

Bland dessa barn finnes en mängd till amning och skötsel hos personer i församlingen inlegda, hvilka icke heller komma till krubban.

Slutligen tillhöra många bland dessa barn sådana familjer der äldre systrar under modrens bortovaro se om de späda barnen.

Om jemte dessa alla förhållanden man tager i betraktande *beqvämligheten*, som heldre vill direkt pocka sig till fattigunderstöd, än genom eget arbete bereda sig dess hjälp, samt *fördomar* mot den nya inrättningen, så torde antalet af anmälda barn i sjelfva verket icke kunna anses så öfverdrifvet ringa, utan tala för vunnit förtroende, just hvad krubban hittills eftersträfvat.

Antalet intagningar, fördeladt efter månader, visar i allmänhet en öfvervägande större nummer för den tid af året då utomhusarbetena äro lifligast. Under Augusti och September månader gjorde koleran något afbräck.

Då intagningen förut varit kostnadsfri, börjades med Augusti månad en betalning af 3 sk. rgs pr dag för hvarje barn. Den temligen höga intagningsnummern under Oktober månad (flyttningstiden) bevisar att antalet icke derföre minskats.

Af ofvannämnde 37 barn hafva de 7 blott undantagsvis varit i krubban intagna, de 30 deremot utgjort hufvudbefolkningen derstädes. Denna har varit högst 12 på dagen, och i medeltal nära 7 ($6\frac{8}{10}$) dagligen. Af de 30 barnen har hvarje i medeltal på krubban vistats 61 dagar, hvarje dag räknad till öfver 11 timmar, hvilket således utgör i medeltal 61 besparade arbetsdagar för hvar och en af omkring 30 mödrar.

Om man äfven icke vill påstå att dessa sammanräknade 1838 arbetsdagar skolat gå alldeles förlorade i fall krubban icke funnits till, så måste likväl den strängaste granskare erkänna, att de utan henne icke blifvit så frugtbärande. Utan krubban hade nemligen, som ofvan nämndes, modren måst till legd sköterska afstå 4—6 gånger större del af sin dagspenning än hon nu betalat till krubban, och barnen hade ej fått samma vård.

För barnen har detta vistande på krubban varit af oberäknelig fördel. De hafva 1838 dagar eller 20,668 timmar varit i frisk, ren luft, hållits snygga och rena, njutit mildt bemötande, sund och lämplig föda, varit under tillförlitlig och noggrann uppsigt. — Denna uppsigt utöfvas ej blott af sköterskan och de jourhavvande damerna, utan ock af hvar och en som från gatan skådar in genom fönstren: en offentlighet af större vigt än man kanske skulle vilja tro.

Såsom bevis på huru denna renlighet och vård hafva uppskattats af barn och föräldrar, må följande omtalas.

En liten, ännu icke 2 år gammal flicka, brukade, sedan hon en tid varit i krubban, om morgnarne då hon

vaknade tillspörja modren: »skall jag icke snart göras fin och gå bort till de andra barnen». Hennes morgonlängtan var dock af den art att den icke utestängde en aftonlängtan hem; hon tyckte det vara bra att blifva »fin», men kärt att komma hem.

Ett redbart och ordentligt arbetsfolk, hvars barn varit intaget på krubban, har, oaktadt protester deremot, visat sin tacksamhet mot sköterskan till julen, ej i penningar, utan i en minnesgåfva.

Såsom bevis på den goda verkan af krubbans hygieniska och dietetiska vård må anföras ett exempel.

En två års gosse, som till följd af ständigt stillasittande i vaggan under modrens bortovaro, knappt kunde stå, ännu mindre gå, samt genom otjenlig föda och oriktigt ordnade matstunder hade enormt uppsvälld mage och ständiga underlifsoordningar, kan nu efter 6 månaders vistande på krubban springa omkring med de andra barnen, och hans matsmältning är i god ordning.

I allmänhet har krubban haft ett för hvarje uppmärksam åskådare tydligen gynnsamt inflytande på barnens allmänna utseende. De få, fullkomligt välmående, barnen hafva bibehållit sitt friska utseende. De klena åter hafva visat en lycklig förändring. De komma in bleka, med i förtid åldriga drag, vacklande gång, uppsvällda magar, slappa muskler, dästa, olustiga och skrikiga. De äro dåliga, utan att kunna kallas egentligen sjuka. Efter en tids förlopp äro de alldeles förändrade; och om de äfven alltid bibehålla spåren af de föregående olyckliga förhållandena, och krubban icke kan hjälpa

allt, så är dock hennes inverkan nog stor att grunda det omdömet: hon har gjort mycket godt.

Den vänlighet som råder hos barnen i krubban är ock ett godt tecken på den vård hon lemnar. Bland hennes barn, som bland alla andra, finnas både odygder och oseder; men ingen, som der observerar barnen, skall kunna säga annat än att de i allmänhet äro »snälla barn». Om ock några voro det från första början, så har dock erfarenheten visat att de flesta blifvit det der.

Inflytandet af krubban på barnens föräldrar har visserligen röjt sig i ett och annat drag; men de äro för spridda att här omtalas, och den tid krubban varat är för kort att de skolat hinna visa sig. Arbetet på utsträckningen af detta inflytande tillhör den närmaste framtiden, som väl ock skall utveckla intresset för krubban inom alla klasser, draga till henne flera arbetare, göra arbetet lättare genom fördelning, mera välsignelserikt genom en vidsträcktare omfattning.

Resultaterne af krubbors verksamhet kunna i allmänhet icke framläggas statistiskt, åtminstone icke mera än här är gjordt. De tillhöra den tysta, stilla, obemärkta välsignelsens område, de mera kännas än höras och ses. Man måste bidra till denna verksamhet för att kunna begripa dess frukter. En tillfällig betraktare kan gilla idén och utöfningssättet samt a priori döma: Det bör gå! Men endast den, som själf lägger hand vid och tanka i arbetet, kan dömma att och huru det går. På grund af sådan erfarenhet vågar styrelsen med tillförsigt säga: det har gått, och hoppas att det skall gå.

Slutligen kan man fråga: Hvad har krubban kostat?

Utgifterna hafva varit följande:

Kosthåll, tvätt och diverse för 11 månader	153: 29. —
Lön till sköterskan för året	50: — —
Kost åt sköterska, skurning etc.	168: — —
Ved, sågning, körning m. m.	93: 28. 6.
Summa rgs rdr	465: 9. 6.

Dagliga kostnaden för krubban blifver således i det närmaste 1 rdr 36 sk. rgs.

Vid denna beräkning må anmärkas, att sköterskans lön, kost- och skurpenningar samt veden blifva desamma om få barn eller talrika finnas i krubban. De hafva således föga intresse för beräkningen af barnunderhållet, om de ock för totalkostnadens bestämmande måste medräknas.

På grund af förut gjorda uppgifter om underhållsdagar och underhållstagare kan man således, efter 11 månaders erfarenhet, beräkna medelkostnaderna ungefärligen sålunda:

Hvarje barn har i medeltal dagligen kostat 12 sk. 2 rst. Kosthåll och tvätt har för hvarje barn dagligen gått till 4,01 sk. rgs.

Detta har blifvit resultatet med 7 barn till dagligt medeltal på krubban.

Om barnantalet varit dubbelt så stort, så skulle med beräkning af samma åtgång af ved och samma dagliga kosthåll etc. för sköterskan, men dubbelt för barnen samt

dubbelt antal vistelsedagar, dagkostnaden hafva blifvit blott 8 sk. för hvarje barn. I alla fall är kostnaden ganska låg, och synnerligen anmärkningsvärd är medelkostnaden, 4 sk. 1 rst., för barnens mat (och tvätt), då i år mjölken varit dyr och mjölk ändock är de spädares hufvudsakligaste föda, i några fall den enda.

Till bestridande af dessa kostnader har krubban haft följande inkomster:

Af nödhjelpskomitén (kolera-)	750: —
Af trenne okände (genom fru prof. v. Döbeln)	40: —
Sparbössan	123: —
Betalning för intagne barn sedan Augusti månad	64: 21.
Summa rgs rdr	977: 21.

Om vi från denna summa afdraga gjorda utgifter, ej blott de ofvan specificerade, utan äfven de för krubbans inredning, inköp af kläder m. m. gjorda, så återstår ännu för henne till detta år så mycket att hon ej behöfver stängas af brist på kapital.

Af ofvan gjorda redogörelse synes ock det ganska intressanta förhållandet, att betalningen för barnen under fem månader och inkomsten ur sparbössan tillsammans med 13 rdr 40 sk. öfverstiga utgifterna för barnens kosthåll och tvätt under elfva månader.

Detta bevisar hvad det lilla bidraget, när det kommer från flera håll, kan göra mycket och huru det är möjligt att med små hjälpkällor kunna verka vidsträckt. Dessa hjälpkällor äro krubbans hopp för kommande år. Då sjukhuset och krubban öppnades, besöktes begge af ett stort antal personer. Det var en gyldene tid för

krubbans sparbössa. Mången sedel och mången silfver-
slant smögos då ned i henne. På sednare tider har hon
varit nästan tom. Under September funnos der 4 rdr,
under Oktober och November fanns der *intet*, under De-
cember ditkommo 24 sk. Skall detta fortfara så äfven
för 1855, då äro utsigterna i sanning dåliga. Må den
välvillige, den som gillar krubbans verksamhet, den som
har en skärf att lemna, besöka krubban och med sina
bidrag förlänga hennes tillvaro. Bidraget må vara aldrig
så litet, det må lemnas i penningar, kläder, matvaror,
ved, hvad som helst, det skall dock komma till nytta,
och på ett vida säkrare, vida varaktigare sätt än då man
lemnar det åt tiggaren, hvars karakter man icke känner.
Ville hvar och en, som önskar krubbans små skyddslin-
gar väl, besöka dem och, om han hade råd, lemna en
dags underhåll för krubban, så skulle hon snart ega ett
kapital som försäkrade hennes bestånd för lång tid. Må
de många, som säkerligen behjerta denna uppmaning,
minnas att gåfvans storlek icke granskas och att ingen
gåfva är för liten, ingen kan vara för stor.